

RODICA OJOG-BRAȘOVEANU (28 august 1939–2 septembrie 2002), celebră autoare de romane polițiste din România, a urmat primele clase la Școala „Maison des Français“, continuându-și educația la Liceul „Domnița Ileana“. A început apoi cursurile Facultății de Drept din București, dar, după doi ani, în 1956, a fost exmatriculată pe motive politice. După un an de muncă necalificată la fabrica de medicamente Galenica, a reluat studiile de Drept, de data aceasta la Iași. După absolvire a început să profeseze avocatura. În 1969 a debutat cu un scenariu de televiziune, iar primul roman polițist, *Moartea semnează indescifrabil*, pe care l-a publicat în 1971, l-a scris la insistența soțului ei, actorul Cosma Brașoveanu. După șapte ani de practică a renunțat la avocatură și s-a dedicat în întregime scrisului. Până în 1999, a publicat treizeci și cinci de romane, majoritatea polițiste, câteva istorice și unul științifico-fantastic. Este considerată marea doamnă a literaturii polițiste românești. Dintre volumele sale amintim: *A înflorit liliacul* (Editura Nemira, 2004), *Cianură pentru un surâs* (Editura Nemira, 2001, 2004, 2009, 2011, 2013), *Coșmar* (Editura Nemira, 2004), *Răzbunarea slujilor* (Editura Nemira, 2001, 2006, 2009), *Necunoscuta din congelator* (Editura Nemira, 2000, 2006), *Bărbații sunt niște porci* (Editura Nemira, 2000, 2006, 2009), *Logofătul de taină* (Editura Nemira, 2008, 2012), *Agentul secret al lui Altin-Bey* (Editura Nemira, 2008, 2011), *Ochii jupânitei* (Editura Nemira, 2008), *Vulturul dincolo de Cornul Lunii* (Editura Nemira, 2008), *Dispariția statuii din parc* (Editura Nemira, 2008, 2013), *320 de pisici negre* (Editura Nemira, 2001, 2008, 2012, 2013), *Al cincilea as* (Editura Nemira, 2000, 2004, 2008, 2011, 2014), *Poveste imorală* (Editura Nemira, 2008, 2012), *Telefonul din bikini* (Editura Nemira, 2008).

Rodica
Ojog – Brașoveanu

GRASĂ ȘI PROASTĂ

Ediția a V-a

NEMIRA

CUPRINS

Recunoștință	5
Discul	21
Un om simplu	37
Al doilea testament.....	53
Grasă și proastă	70
Să-ți fie drag cu cine înserezi	89
Party la castel	107
Romantism.....	123
Balconul	140
O babă originală.....	155
Cadou de Crăciun	172
Poveste de dragoste	189
„Undeva, într-o gară“	208
Fatalitate.....	225
Sosia.....	244
Mister	262

Rodica
Ojog - Brașoveanu

GRASĂ ȘI PROASTĂ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OJOG-BRAȘOVEANU, RODICA

Grasă și proastă / Rodica Ojog-Brașoveanu. - Ed. a 5-a. - București :
Nemira Publishing House, 2018
ISBN 978-606-43-0315-8

821.135.1

Rodica Ojog-Brașoveanu
GRASĂ ȘI PROASTĂ

© Nemira, 2000, 2006, 2009, 2014, 2018

Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Magda BITAY

Tiparul executat de GANESHA PUBLISHING S.A.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-0315-8

RECUNOȘTINȚĂ

Era urâtă și săracă, în schimb – leneșă și ghinionistă.
De asta nu se îndoia nimeni, dar să le iau pe rând.

Avea o urâtenie particulară, care izbea, și, din acest punct de vedere, devenea remarcabilă, era imposibil să treacă neobservată. În altă epocă, ar fi putut trece drept interesantă, însă în anii aceia, când triumfau frumusețile drăgălașe, cu gropițe și nuri de păpușă à la Nicole Courcel sau foarte tânăra pe atunci Liz Taylor, se părea că Daniela n-are nicio șansă. Șoca, înainte de toate, pielea extrem de întunecată, destul de rar întâlnită chiar printre romi. Cu alte trăsături, ar fi putut fi confundată cu o mulatră. Așa, era confundată cu un chip desprins de pe o frescă bisericească, înnegurat de funinginea veacurilor. Avea toate caracteristicile picturilor de odinioară, cu figuri prelungi, lipsite de carnalitate, ochi bulbucați, accentuat sprâncenați și buze zgârcite, toate figurile semănând între ele, ctitori, sfinți și sfinte, până la neidentificabil.

Un nas prea lung și părul creț, lănos, lipsit de strălucire, nu adăugau farmec obrazului tuciuriu. În ansamblu, putea fi definită drept o urâtenie, dar, incontestabil, originală. În ceea ce o privește, Daniela avea propria ei oglindă, care glăsuia altfel. Se considera o frumusețe (a rămas la aceeași părere până în ziua de azi), o frumusețe de tip special, se simțea și se comporta ca atare. Singurul minus pe care și-l căina era lipsa „țoalelor“, considerând, asemenea celor mai multe tinere de altfel, că o garderobă șic și modernă i-ar desăvârși *look*-ul și i-ar asigura succesul.

Eram cu toții foarte săraci pe atunci, adevărați bogătași, însă, față de mizeria familiei Zega, amândoi soții provenind din gospodării complet năruite de evenimente, de marile răsturnări social-economice de după război. Taică-său, Iurie Zega, își lăsase tot avutul în Basarabia, mama, refugiată din Polonia, adusese cu ea o casetă de argint cu amintiri: câteva fotografii, documente, scrisori și un ceas-medalion. Săraci ca doi șoareci de biserică, n-aveau două cești de același fel în casă și mi-amintesc că la ei am văzut, cu stupoare, pentru prima oară în viață, un dulap schiop sprijinit pe o cărămidă învelită în ziar...

Dă-i încolo, că și prea se puseseră pe plodit, patru copii, Daniela fiind cea mai mare, când cele mai multe cupluri se încumetau la unul singur, cel mult doi! Probabil tot inconștiența care caracteriza întreaga familie operase și aici, pentru că în epocă raclajele erau libere, nu ținea de cultul baptist niciunul dintre ei, iar veniturile pe care se puteau bizui, aleatorii, abia le asigurau masa zilnică și aceea pe sponci. Practic, doamna Zega țesea covoare la domiciliu pentru diverse cooperative, în vreme ce bărbatu-său, mai mult șomer, făcea pe paznicul de noapte. Țin minte că într-o vară găsisese un post de

morar undeva pe la Dunăre; cuptorul duduia non-stop, iar mirosul de pâine caldă ajungea până în stradă.

Inconștiența de care pomeneam însă le permitea să treacă prin viață cu pași dezinvolti, aproape nepăsători și fără mâhniciuni. Nu susțin că la ei în casă era atmosferă de carnaval, dar se putea vorbi despre o veșnică duminică însorită. Nu i-am auzit niciodată certându-se, plângându-se, copiii nu primiseră în viața lor nici o singură palmă, în ciuda rezultatelor școlare dezastruoase. Domnul Zega părea definitiv instalat deasupra evenimentelor, nimic nu-l atingea; cu judecata de azi, aș fi înclinată să cred că ceea ce-l salva era conștiința propriei sale valori. În ce o fi constat aceasta habar nu am, știu doar – de la alții – că posedase în Basarabia moșii întinse, aducând a latifundii. Mama muncea enorm și era fericită când putea oferi familiei o masă gustoasă și îndestulată. Își adora bărbatul și toate acestea se părea că-i sunt de ajuns pentru a se simți mulțumită. Cât privește copiii, nu le cerea nimic altceva decât să fie sănătoși, iar necazurile Danielei le percepea cu răbdare și înțelepciune:

„Va veni și rândul tău, așa se întâmplă în viață, cine începe prea bine termină rău. Ia uite-te la taică-tău: cine începe mai prost e fericit mai târziu.“

Nu cred să fi cunoscut persoană mai ghinionistă decât Daniela! Era suficient să pună mâna pe ceva ca să se spargă, perechea de Kapron păstrată pentru ocazii se agăța de la primul purtat, nimănui nu i se fura buletinul mai des, la examene îi cădeau întotdeauna subiecte din materia necită, iar în iarna care urmasse operației estetice făcute la nas alunecase pe gheață și căzuse... tot în nas. În ceea ce privește dantura, bunul ei cel mai de preț, incredibil de albă (funcționa și contrastul cu fața oacheșă), de frumoasă și de strălucitoare, care ar fi fericit și un star de cinema, la doar treizeci de ani era

amenințată de parodontoză. Asta se întâmpla prin ultimii ani de facultate, căci Daniela dădea impresia că nu se grăbește să-și termine studiile. Constituia un exemplu tipic de studentă întârziată, cu zeci de restanțe la activ și vreo trei repetenții. La vremea respectivă, se putea lăuda că este cea mai bătrână studentă de la cursurile de zi ale Facultății de Filologie din București, iar eu nu încetam să mă minunez de gigantica iresponsabilitate pe care o vehicula. Mi-amintesc, de pildă, că, la finele anului IV, la sesiunea din vară, avea patru restanțe din iarnă, mai adunase acum cinci (dintr-un condei, nouă boabe pentru toamnă) și, cum ar fi mâine, trebuia să se prezinte la ultimul examen. Am trecut pe la ea să iau o carte, decisă să nu zăbovesc mai mult de câteva minute. Eram convinsă că o s-o găsec cu compresă udă pe frunte, lângă o stacană de cafea, trăgând cu disperare pe ultima sută de metri. Am găsit-o, dar nu luând cu asalt materia în cea mai mare parte virgină (nu se pregătea pentru seminarii sau, și mai simplu, lipsea), ci gata să iasă pe ușă. Am simțit că mă ia cu ameteală.

- Unde naiba te duci?!

- La ștrand. E o zi superbă.

- Mă, tu ai înnebunit? Rămâi cu zece restanțe la toamnă? Măcar pe asta să-l fi luat!

- Ce mi-s nouă, ce mi-s zece! Am parcurs o jumătate de materie. La noapte fac fițuici pentru restul... Degeaba te chiorăști la mine, nu pot să mă concentrez într-o zi ca asta, când știi ce bine e acum la ștrand...

Cam în aceeași perioadă, avea să ia plasă – alt ghinion! – și de la Dorin. Nu mai trec în revistă celelalte aventuri, toate penibil eșuate, mă opresc la cea mai spectaculoasă.

Dorin era medic, cu câțiva ani mai în vârstă, și făcea o navetă ușoară la Titu. Legătura depășise un cincinal

ca vechime și, după părerea mea, se ajunsese la stadiul acela în care începuse să se autodizolve. Din constatări personale și statistici, dacă o relație amoroasă nu se concretizează într-un an și jumătate, cel mult doi din clipa în care partenerii știu cum le stă în același pat și fără pijamale, anevoie se mai ajunge la primărie.

Daniela, pe de altă parte, se îndrepta spre treizeci și unu de ani, intrase în panica de vârstă a fetelor bătrâne, ținea la Dorin – de altfel, și o partidă – și dorea să se cazeze. Refuzul lui Dorin rămânea însă ferm. În afară de faptul că mama lui își visa alt fel de noră – frumoasă, de familie, doctoriță sau arhitectă și bogată –, Dorin nutrea un singur vis: să emigreze în Canada. Își depusese de câțiva ani actele în „Nicolae Iorga“, scrisese și la „Europa liberă“, dar în ciuda demersurilor, a memoriilor și audi-ențelor, autoritățile refuzau să-i dea un răspuns concret.

- Eu aici nu rămân! Să știi că trec Marea Neagră înot și tot mă car!

- Sunt gata să te urmez în orice condiții, îl asigura Daniela. Legale sau clandestine.

- Trebuie să mă întreb și pe mine dacă sunt de acord. Plec în necunoscut, în aventură, fără bani, fără relații. Crezi că am nevoie de o povară în plus, de responsabilitatea unei familii? Nu știu cum mă voi descurca eu singur, în cazuri din astea, la nevoie faci un compromis, o căsătorie din interes, sau pe gigolò-ul, obligatoriu e să fiu liber!

Anii treceau însă, răbdarea lui Dorin începuse să se tocească, iar Daniela devenea tot mai convingătoare. În sfârșit, pe la mijlocul unei toamne „mizerabile“, precoce și deprimantă, după o pneumonie care-l țintuise la pat șase săptămâni, sătul de așteptare și vlăguit de boală, Dorin a acceptat să se facă nunta...

Povestea, în epocă, Daniela:

...Eram în culmea fericirii! Îmi comandasem un *deux-pièces* galben-pai pentru cununia civilă și mă zgâiam prin vitrine după o rochie albă, elegantă, pentru seară, ceva care să pot folosi și ulterior. Toate se aranjau de minune, lucrurile curgeau de la sine, maică-sa cărtea mai puțin și aveam promisiuni ferme pentru obținerea unui apartament... Nu pot să uit seara aceea! Ne aflam în garsoniera lui și leneveam în pat, ascultând ploaia și nu știu ce concert parcă de fierăstraie, avea damblaua lui cu muzica de cameră. Dar eu n-o auzeam, în cap îmi zornăia obsesiv „ia-ți, mireasă, ziua bună, de la frați, de la surori“, bucata aia a lui Constantinescu. A doua zi, dimineața, urma să mergem împreună să ne facem analizele la Witing, unde Dorin avea o susț și putea grăbi lucrurile. Când s-a terminat concertul...

Dorin trase halatul de casă peste pijama și se opri în fața oglinzii, trecându-și degetele prin păr. Daniela se întinse somnoroasă.

- Nu ne culcăm? Mâine avem o zi încărcată.

- Cobor numai o secundă, să văd dacă nu am ceva la cutia poștală. Când am venit de la serviciu, am uitat...

- Dacă nu ți-e lene, râse Daniela, du-te. Eu n-ăș coborî din pat pentru nimic în lume!

Se întorsese cu un plic în mână, desfigurată, dând senzația că întreaga lui făptură arde, că-i gata să se prăbușească.

- E de la Pașapoarte. Mi-au admis plecarea.

Daniela a suferit mult. Se atașase de Dorin, îl iubea din toată inima, edificase perspective, se obișnuise cu gândul că face parte definitiv din viața ei și că, în general, a reușit în sfârșit să se aranjeze, că s-a orientat pe pârția cea bună. Mai gravă însă era credința că, odată cu

Dorin, pierduse unica și ultima șansă de a fi fericită, iar ghinionul, bine cunoscutul ei ghinion, ieșea deja din sfera umoristicului, urmărind-o cu fidelitate; dovedit și răzdovedit, se constituia în dominantă existenței sale.

În acele zile, bilanțul i se părea dezastruos. Împlinise treizeci și unu de ani, contemporanii ei se cazaseră toți, rămăseseră liberi doar puștii sub douăzeci și cinci, și primea din ce în ce mai des oferte de „clandestinitate“ din partea moșilor de patruzeci cu burtă, nevastă și copii. În rest, sărăcia cea de toate zilele, groaza însoțind fiecare schimbare de anotimp care presupune obligatoriu și cea a vestimentației, mai cu seamă acum, în prag de primăvară - „scoți paltonul și ce te faci, că se vede totul?“ -, mai avea în față un an întreg de facultate, urma repartitia... De aici încolo nici nu îndrăzne să se gândească! Cu palmareșul ei de restante, repetenții și note la limită, o aștepta o bomboană de sătuc înfundat în cel mai depărtat colț de țară unde nu scoți „cauciucurile“ din picioare tot anul, un WC cu faianță de brad și muște grase, verzi, inevitabila relație jalnică, promiscuă, cu agronomul, zootehnicianul sau președintele CAP...

- A fost o vreme, povestea ulterior Daniela, când mă gândeam serios la sinucidere. Mai mult decât lipsa de soluție a momentului, mă panica ideea că lucrurile nu se vor schimba niciodată, că sunt iremediabil născută sub o constelație blestemată; nimeni nu-și poate îndrepta destinul cu umărul, iar când acesta ți-e potrivnic, nu-ți rămâne mare lucru de făcut. Mă simțeam condamnată pe nedrept la perpetuă nefericire, era în dreptul meu să renunț la calvar. Mai aveam dinaintea ochilor și soarta maică-mii, doar mizerie și muncă de condamnată la galere, o singură pereche de chiloți buni pentru doctor, un palton mai bătrân ca mine și un caiet gros cu rețete economice, și-mi spuneam că, decât o astfel de

viață, mai bine mă spânzur în clipa următoare, de primul pom ieșit în cale.

A urmat un an greu. N-ar fi fost mai greu ca alții, dar starea de deprimare a Danielei dădea relief și amplifică necazurile cât de mărunte, care altă dată treceau neobservate. Familia aștepta nerăbdătoare să-și termine studiile, trăia cu sentimentul nelămurit și nemărturisit că diploma universitară a Danielei, ca un soi de talisman magic, le va schimba cursul existenței, va aduce în sfârșit soarele și pe ulița lor. Dar, până la miracole, diploma presupunea avantaje concrete și imediate. Dintâi, un suflet mai puțin în grija și la masa familiei, un ajutor financiar cât de modest. Și pe urmă, Daniela avea suflet bun, o să-și tragă și frații după ea. Când se înalță unul în neam, vin umbră și ceilalți...

De la Dorin a primit o singură felicitare de Crăciun. Convențională, laconică. Era bine și îi dorea și ei tot bine. Îi telefonase, în schimb, maică-sa. Exulta și, de atâta fericire, ziceai că o să plesnească la toate încheieturile. Dorin își luase examenele pentru recunoașterea diplomei de medic, întâlnise o americană foarte bine situată, se căsătoriseră și se stabiliseră în California.

Peste câțiva ani, Daniela avea să-i viziteze, exultând ea de data aceasta. Altă poveste...

Ultimul an de facultate, ultimul examen dintre cele de absolvire. Mai urma, desigur, diploma, dar hopul cel mare aproape că fusese trecut. Danielei nu-i venea să creadă. Pentru prima oară în cariera ei de studentă, era integralistă, în fine, aproape, nu mai conta un examen, și simțea, ca un fel de premoniție, că lucrurile sunt pe cale să se îndrepte. Oricum, privea la ce se petrece în jurul ei dintr-o perspectivă mai luminoasă.

Un necaz, valabil pentru toți studenții, de altfel, interveni chiar în preziua examenului. Titularul catedrei de „Universală“ fusese chemat la o conferință la Praga și îi ținea locul asistentul lui, Petrescu, figură de tristă amintire pentru multe generații. Din relatările Danielei, am recunoscut imediat genul. Nu există promoție, indiferent de profilul facultății, care să nu numere printre dascălii săi și câte un dobitoc sinistru, de obicei incompetent, proletar incult („blio“, „sanviș“, „plovăr“) cu o excelentă părere despre sine însuși și totdeauna sadic. Tipul de examinator care așteaptă cu sufletul la gură ca studentul s-o încurce, radiază când aceasta se întâmplă și trânteste cu satisfacție perversă. Daniela răspunse modest, de șapte. Un profesor mai pretențios ar fi notat-o cu șase, în niciun caz mai puțin. Bref, Petrescu a trântit-o. La treizeci și doi de ani, în anul V, la ultimul examen dinaintea celui de diplomă. Deci la toamnă, din nou studentă. Ce contează!

Nu îndrăzni să spună nimic acasă. Nici vorbă de admonestări sau sancțiuni, așa ceva nu se pomenise la ei în familie, dar simțea că pur și simplu nu poate face față cumplitei decepții, dezamăgirii din privirile lor, suferinței nearticulate de pe figura de martiră grasă, urâtă și veșnic sacrificată a mamei. De luni bune țeseau nădejdi, sperau, vedeau în sfârșit țărnul, uite-l colea, la un întins de braț... Daniela se căzni să pară veselă, acuzând în același timp o oboseală grea, vecină cu surmenajul. Simțea nevoia unei mici vacanțe, și pe bună dreptate, toată lumea era de acord. Plecă chiar a doua zi dimineața la Constanța, unde aveau neamuri, pe sora domnului Zega și o verișoară.

- ...Sufeream ca un câine, își amintea Daniela. De astă dată chiar nu mai vedeam dinaintea ochilor decât

beznă, iar perspectiva încă unui an petrecut în facultate mă scotea din minți. Îmi venea să urlu de durere și furie și, deși obișnuită cu ghinioanele, asta din urmă mi se părea de neconceput, cel mai nedrept! Ca și cum Dumnezeu Însuși voia să-și bată joc de mine! Să fii atât de aproape de liman, iar tu să eșuezi, și încă singura din peste o sută cincizeci de studenți! În zilele acelea, dacă l-aș fi întâlnit pe Petrescu, jur pe ce am mai scump că l-aș fi ucis!

Petrecea zile întregi plângând și, pentru că nu îndrăznise să vorbească nici cu mătușă-sa, aceasta, văzând-o deprimată și tot cu ochii roșii, își închipuia că suferă din cauza vreunui „derbedeu”. *Chagrin d'amour...* Informată era doar verișoara Norica, o fătută de paisprezece ani, dezghețată și sufletistă, care încerca s-o consoleze după puterile ei.

- Dacă tot ai făcut facultatea în nouă ani, ce mai contează încă unul? Anul viitor o să fie o joacă pentru tine, știi toată materia, te duci doar ca să ai prezență...

O implora să meargă la plajă sau la plimbare, măcar la un film, dar Danielei nu-i ardea de nimic. Zăcea, lăncezeza, plângea și dormea. În semn de solidaritate, nici Norica nu mai ieșea, pendulându-se între camera Danielei și grădină.

- După vreo săptămână, a reușit să mă scoată totuși din casă. Atâta a insistat și m-a rugat plângând, că până la urmă am cedat. Am tras niște blugi pe mine, un tricou și espadrilele, mi-am strâns părul într-o coadă de cal; obrazul - ca vai de lume, umflat de plâns și nema-chiat. Arătam înfiorător, nu mă puteam uita în oglindă, dar puțin îmi păsa...

Hm, gândeam noi, „fetele”, dacă Daniela, care nici în duminica Paștelui nu-i roză zambilică, spune că arăta înfiorător, înseamnă că era ceva de vise rele!

- Am ieșit pe bulevardul Tomis și am luat-o la deal, spre Mamaia. Nu vedeam nimic în jur, vitrinele - și așa căcăcioase pe timpul lui Ceaușescu - „treceau” pe lângă mine, nu înregistram nimic din toaletele străzii. Începuse sezonul, veniseră primii turiști străini, arborând ultimele modele de vară din Vest - se purtau în draci galben-canar cu bleumarin, tocurile evazate și eșarfe cochete înfășurate pe cocuri înalte - dar astea aveam să le descopăr mai târziu, pentru că atunci efectiv nu le vedeam. Ronțaiam mașinal dintr-o pungă de floricele, Norica mă urma ca un cățel, făcând eforturi disperate să mă distreze, îmi făceam socoteala, trăgând cu ochiul la ceas, că plimbarea trebuie să dureze măcar o oră, pentru a motiva ieșirea și a pretexta oboseala...

O mașină „opulentă”, Chevrolet, a oprit pe neașteptate chiar în dreptul lor, la marginea trotuarului. Daniela înregistrează, reflex, doi inși - un șofer de casă mare, în uniformă și cu șapcă, și încă unul în spate. Un cap rotund ca o bilă, cu o pereche de ochi iscoditori, coborî geamul portierei, interesându-se în limba franceză:

- Scuzați-mă, pe unde trebuie s-o luăm ca să ajungem în port?

Daniela îl vedea prima oară pe Jules, viitorul ei soț.

- I-am explicat pe unde s-o ia, nu era complicat, dar, tot așa, mecanic, fără să-l văd, ca un robot. Nu-mi ardea de nimic, iar de gagicăreală cel mai puțin. Nici n-apucasem să schimbăm două fraze, când, din senin, a oprit lângă noi un echipaj de miliție. Nu trebuie să vă mai povestesc cum stăteau lucrurile cu străinii pe vremea Marelui Bulă, cum vânau „japițele” care intrau în contact cu ei, ce aveai de tras după o simplă conversație cu un „imperialist”. Vajnicii noștri paznici ai ordinii ne-au luat de umeri și ne-au dat brânci s-o cărăm, dacă nu